

SMANJIMO POTROŠNJU ENERGIJE I PROMIJENIMO NAVIKE!

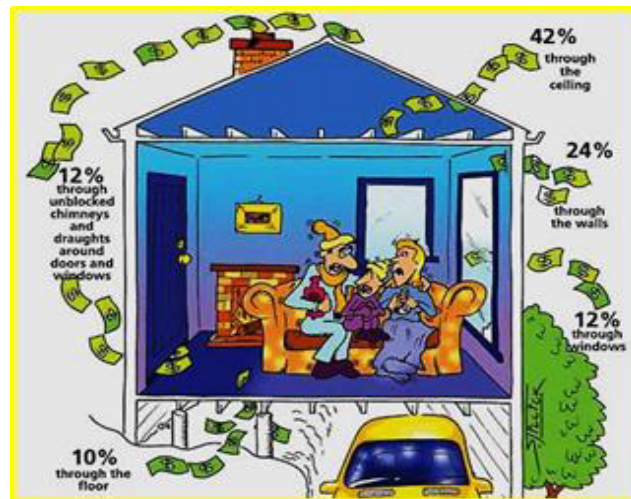
Brošura sa savjetima o uštedi energije, namijenjena za domaćinstva

SADRŽAJ

POTROŠNJA ENERGIJE U DOMAĆINSTVIMA U BIH	3
ŽIVOT U EE DOMAĆINSTVU JE UDOBNIJI I FINANSIJSKI ISPLATNIJI!	4
KAKO SE MOŽE IZVRŠITI JEDNOSTAVAN “ENERGETSKI PREGLED”	5
ENERGETSKI EFIKASNA GRADNJA I IZOLACIJA OBJEKTA	6
Savjeti za smanjenje toplinskih gubitaka	6
SAVJETI ZA GRIJANJE I HLAĐENJE	7
Savjeti za termoakumulacione peći i kotlove/peći	8
Savjeti za radijatore i pravilno grijanje u prostoriji	9
Hlađenje ljeti i savjeti za pravilno korištenje klima uređaja	10
VLAŽNOST ZRAKA	11
Šta učiniti da ne dođe do pojave plijesni	11
PROZRAČIVANJE	12
Savjeti za pravilno prozračivanje	12
RASVJETA	13
Savjeti za povećanje energetske efikasnosti rasvjete	13
ELEKTRIČNI UREĐAJI	14
Savjeti za kupovinu kućanskih aparata	14
Savjeti za korištenje mašina za pranje posuđa i za pranje i sušenje veša ..	15
Savjeti za uštedu prilikom korištenja šporeta i rerne	15
Savjeti za uštedu prilikom korištenja bojlera i zagrijavanja tople vode	16
Savjeti za uštedu prilikom korištenja frižidera i zamrzivača	16
STAND-BY GUBICI	17
POTROŠNJA VODE	18
Preporučeni uređaji za smanjenje potrošnje vode	19

Energetska efikasnost nije samo ušteda energije. Cilj svakog investiranja ili promjene ponašanja je da imate manje račune za energiju, ali da životni uslovi budu jednaki ili bolji nego do tada. Uštede se pojedinačno čine malima u odnosu na ukupne životne troškove, ali sve zajedno mogu činiti velik postotak prihoda domaćinstva.

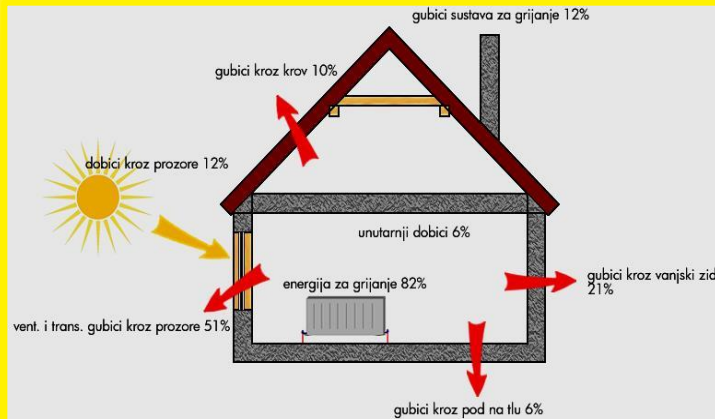
Zato, smanjite potrošnju energije i promijenite navike!

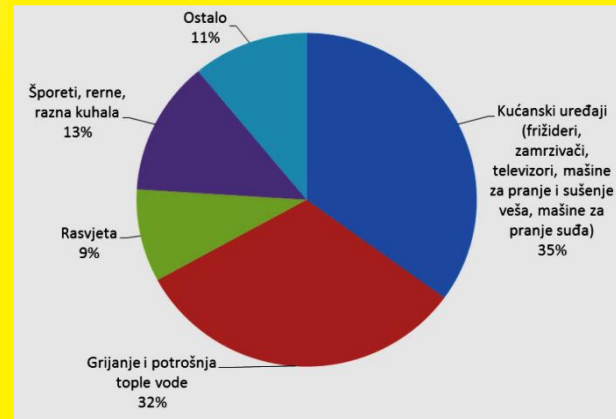
POTROŠNJA ENERGIJE U DOMAĆINSTVIMA U BIH

Zbog nedovoljne toplinske izolacije privatnih i javnih objekata, potrošnja energije u BiH po stanovniku je neuporedivo veća nego u drugim zemljama. Individualna potrošnja energije u domaćinstvima predstavlja oko 50% od ukupne potrošnje energije u BiH a preko 80% energije u domaćinstvima troši se za zagrijavanje i hlađenje prostora i dobijanje tople vode. Odgovornijim pristupom se mogu ostvariti značajne uštede električne energije u jednom domaćinstvu.

Električna energija u domaćinstvima koristi se za rasvjetu, kuhanje, pripremu tople vode, omogućava rad računara, televizora, mašine za pranje veša, te ostalih električnih i elektroničkih uređaja. Većina domaćinstva u BiH opremljena je šporetom, frižiderom, zamrzivačem, mašinom za pranje veša, bojlerom za zagrijavanje vode, televizorom i radioprijemnikom. Također, veliki je broj domaćinstava koja uz navedenu opremu imaju i mašinu za sušenje veša, mašine za pranje posuđa, mikrovalne pećnice, računare te uređaje za hlađenje unutrašnjeg boravišnog prostora.

*Prikaz gubitka energije
usljed nedovoljne toplinske izolacije*

*Bilans potrošnje električne energije
u sektoru domaćinstva u BiH*

ŽIVOT U ENERGETSKI EFIKASNIJEM DOMAĆINSTVU JE UDOBNIJI I FINANSIJSKI ISPLATNIJI!

Kako su najveći troškovi energije vezani za grijanje i proizvodnju potrošne tople vode, tako su i načini i mjere uštede energije najviše vezani uz taj dio potrošnje. Ulaganjem u povoljne mjere energetske efikasnosti mogu se ostvariti značajne uštede u energetske troškovima. Takva se ulaganja isplate brzo, a nakon njihove otplate ostaju trajne uštede. Osim što je povoljniji, život u energetske efikasnijem domaćinstvu je udobniji za cijelu porodicu.

Energetska efikasnost je odnos između potrošnje energije i dobivenih rezultata (topline, rasvjete, udobnosti, funkcionalnosti...).

Klasičnu sijalicu od 100 Watta moguće je zamijeniti LED sijalicom od 15-20 Watta. Pet puta manja snaga sijalice podrazumijeva i pet puta manju potrošnju energije, a za istu količinu rasvjete. Za LED sijalicu onda kažemo da je energetske efikasnija.

KAKO SE MOŽE IZVRŠITI JEDNOSTAVAN “ENERGETSKI PREGLED“

Kako bi se procijenilo koje se mjere energetske efikasnosti mogu provesti, svako može napraviti u svojim kućama i stanovima jednostavan energetska pregled. Stanari mogu pregledati ovojnicu kuće, zaključiti gdje dolazi do gubitaka topline, posebno na tavanu i krovu, vratima, prozorima i podzemnim prostorijama. Mogu provjeriti jesu li uređaji u domaćinstvu u najboljoj mogućoj funkciji, kao i da li rasvjeta zadovoljava energetske standarde.

Uz jednostavno upoređivanje sa sličnim domaćinstvima, stanari mogu provjeriti odskače li njihova potrošnja električne energije ili energenta za grijanje od drugih i provjeriti koji bi mogao biti razlog.

Nakon jednostavnog energetskog pregleda, potrebno je sebi postaviti neka pitanja kao što su:

- ❖ Koliki su troškovi za energiju u domaćinstvu?
- ❖ Gdje su najveći gubici?
- ❖ Ako u nešto možemo ulagati u kontekstu energetske efikasnosti, šta bi nam se sada najviše isplatilo?
- ❖ Šta bi se moglo prvo pokvariti i šta je spremno za zamjenu, itd.?

ENERGETSKI EFIKASNA GRADNJA I IZOLACIJA OBJEKTA

Kako bismo osigurali da kuća ima minimalne toplinske gubitke, potrebno je adekvatno izolirati zidove, krov i podrum, te ugraditi prozore i vrata sa što manjim koeficijentom prolaza topline. Poboljšanjem toplinsko izolacijskih karakteristika objekta moguće je postići smanjenje ukupnih gubitaka topline građevine i do 80%.

Savjeti za smanjenje toplinskih gubitaka

- ❖ Poboljšajte izolaciju zidova, podruma i potkrovlja, jer na taj način možete sniziti račun za grijanje čak i do 6 puta.
- ❖ Izolacija objekta izolacionim materijalom od 10 cm drastično smanji potrošnju toplotne energije.
- ❖ Provjerite kako vam dihtuju prozori i vrata. Ako su prozori stari, postavite samoljepljive izolacijske trake na prozore i vrata kako biste spriječili propuštanje zraka.
- ❖ Kupujte niskoenergetske prozore, jer smanjuju troškove energije i pomažu da se vlaga ne kondenzira na staklenim površinama.
- ❖ Zamijenite loša stara vanjska vrata izoliranim vratima ili dvostrukim vratima.
- ❖ Tokom hladnih noći potrebno je spustiti vanjske i unutrašnje roletne.
- ❖ Ako ste u mogućnosti, postavite solarne kolektore za zagrijavanje vode.

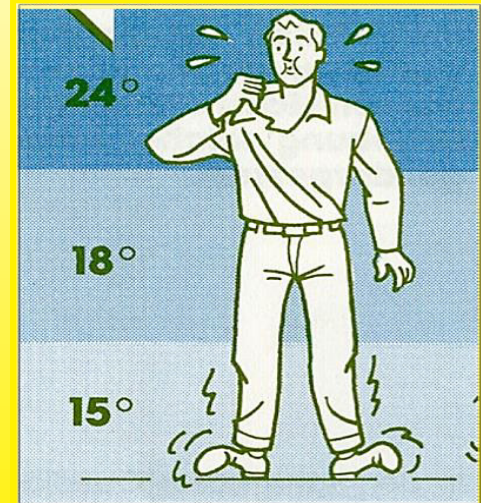
SAVJETI ZA GRIJANJE I HLAĐENJE

Grijanje i hlađenje prostora su prvenstveno bitni za osjećaj ugodnosti. Kako bismo osigurali osjećaj ugone, temperaturna razlika između zraka u prostoriji i vanjskog zida ne bi smjela premašiti 3°C. **Isto tako, temperaturna razlika između glave i stopala ne bi smjela premašiti 3°C.** Pored toplinske izolacije objekta, postoje mjere kojima možemo naše sisteme za grijanje i hlađenje učiniti efikasnijim i na taj način smanjiti troškove.

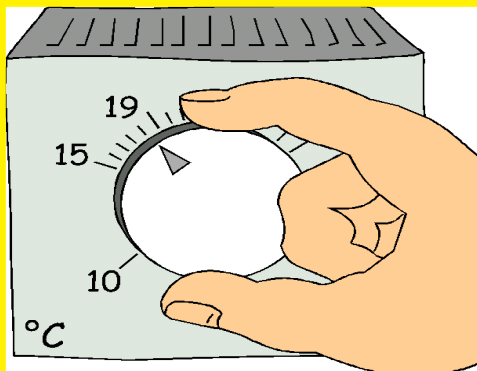
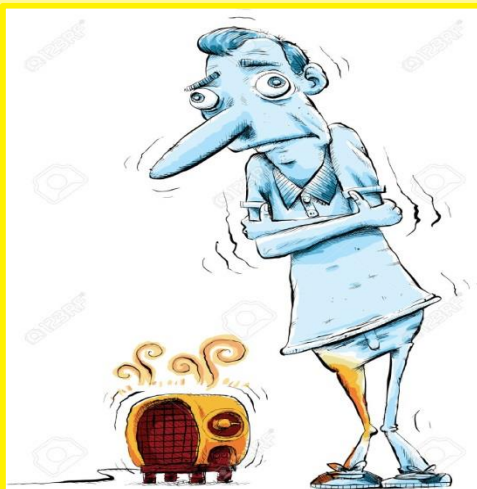
Preporuke za održavanje temperatura u pojedinim prostorima kako bi održali toplinsku ugodnost, a da u isto vrijeme ne bi rasipali energiju su:

- ❖ Hodnik 14-17°C
- ❖ Spavaća soba 17°C
- ❖ Kuhinja 17-21 °C
- ❖ Radna soba 17-21°C
- ❖ Dnevni boravak 20-23°C
- ❖ Kupatilo 23°C.

Kada preko dana niko ne boravi kod kuće/stanu sa centralnim grijanjem, preporučuje se održavanje temperature od 17°C, a ukoliko niko kod kuće ne boravi nekoliko dana (npr. tokom zimskog godišnjeg odmora) preporučena je temperatura od 10°C.

Savjeti za termoakumulacione peći i kotlove/peći

- ❖ Tokom zime TA peć pri racionalnom korištenju potroši oko 60% ukupne električne energije jednog domaćinstva. Da bi se uštedjelo, treba podesiti temperaturu termostata na 18 °C.
- ❖ Punjenje TA je najracionalnije noću, kad je jeftina struja.
- ❖ Instalirajte jedan od modernih energetski efikasnih kotlova/ peći, jer s novim kondenzacijskim ili niskotemperaturnim kotlom možete uštedjeti čak 25% troškova za grijanje domaćinstva.
- ❖ Zavisno od razlike u efikasnosti staroga i novoga kotla, možete uštedjeti toliko da otplatite početnu investiciju za oko sedam godina.
- ❖ Kapacitet kotla mora odgovarati površini grijanog prostora. Ako je kapacitet 50% veći od potrebnog, troškovi za grijanje se mogu povećati i za 15%. Predimenzionirani kotlovi troše više energije, stvaraju veće troškove i više zagađuju okolinu.
- ❖ Stručna osoba mora bar jednom godišnje pregledavati prohodnost dimnjaka i ložište.
- ❖ Ukoliko se u prostoriji osjeti bilo kakav dim, postoji opasnost po zdravlje.
- ❖ Obavezno treba osigurati neometan dovod zraka oko kotla i maknuti sve predmete podalje od kotla (a posebno zapaljive predmete).

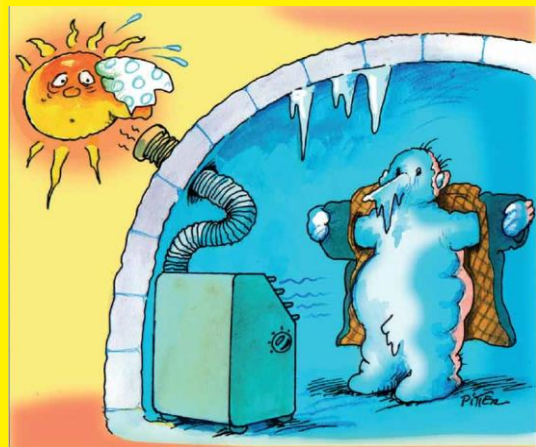
Savjeti za radijatore i pravilno grijanje u prostoriji

Najzdravija sobna temperatura je između 18°C i 20°C, uz relativnu vlažnost zraka 40 - 60%.

- ❖ Ako se temperatura koja se održava u prostoru smanji za samo 1°C, godišnje se može uštediti približno 5% energije za grijanje.
- ❖ Treba sniziti temperaturu preko noći, ili kad smo odsutni tokom dana.
- ❖ Zatvarati vrata između grijanih i negrijanih soba, da ne bi došlo do kondenzacije vlage i pojave plijesni.
- ❖ Ugradnjom termostatskih ventila na radijatorima može se uštedjeti i do 20% energije za grijanje.
- ❖ Radijatori ne bi smjeli biti zaklonjeni od namještaja, zavjese ili slično, jer to sprečava cirkulaciju toplog zraka u prostoriji.
- ❖ Zimi je prostorija toplija, ako su postavljene kratke zavjese koje ne zaklanjaju radijator.
- ❖ Dobro je izolirati niše za radijatore i kutije za roletne.
- ❖ Radijatore i cijelu instalaciju potrebno je redovno ozračivati kako bi se iz njih izbacio zrak koji u njih može ući tokom ljeta dok je sistem isključen.
- ❖ Ako nije dobra izolacija objekta, iza radijatora se može postaviti ploča za izolaciju radijatora (npr. aluminijumom obložene stirenske ploče ili fleksibilni izolacijski slojevi).

Hlađenje ljeti i savjeti za pravilno korištenje klima uređaja

- ❖ Zasjeiniti prozore zavjesama i spustiti roletne.
- ❖ Otvoriti prozore i pustiti svježi zrak u unutrašnjost, kada je vani hladnije nego u prostoriji.
- ❖ Redovno održavati i čistiti klima uređaje.
- ❖ Preko noći ili kada smo odsutni isključiti klima uređaje.
- ❖ Prilikom kupovine odabrati klima uređaj A klase.
- ❖ Tokom ljetnih mjeseci ne treba pretjerivati s hlađenjem prostorija na preniske temperature, jer se zrak pretjerano isušuje (može imati štetan uticaj na zdravlje).
- ❖ Preporučuje se postavljanje temperature na 25-26°C.
- ❖ Temperaturna razlika vanjske i unutrašnje temperature zbog zdravstvenih razloga ne bi trebale biti viša od 7°C.
- ❖ Vanjsku jedinicu dobro je postaviti na mjesto gdje je zaklonjena od direktnog sunčevog zračenja. Vanjska jedinica postavljena na hladnije mjesto čini sistem efikasnijim.
- ❖ Prozori u prostoriji koja se hladi moraju biti zatvoreni. Ukoliko se prostorija želi prozračiti potrebno je prije toga isključiti klima uređaj.
- ❖ Prilikom rada klima uređaja, potrebno je eliminirati sve nepotrebne izvore topline (rasvjeta ili neki uređaji u domaćinstvu).

VLAŽNOST ZRAKA

Zrak u unutrašnjosti ima određen nivo vlažnosti koja utiče na osjećaj ugodnosti i zdravlje ukućana. Vлага u zraku mjeri se postocima. **Idealna vlažnost zraka trebala bi iznositi između 40% i 60%.**

Glavni izvori vlažnosti zraka u kući su: kućanske aktivnosti (kupanje, kuhanje, disanje, sušenje odjeće, čišćenje kuće, cvijeće), prodiranje kišnice kroz krov ili oštećene zidove i kapilarna vlaga gdje se voda iz vlažnog tla diže kroz zidove.

Posljedice niske vlažnosti (ispod 30%): dolazi do povećanog osjećaja neugode, umjerenog izbijanja elektriciteta u kontaktu s metalnim objektima i povećanja koncentracije prašine u zraku, što može dovesti do štetnog utjecaja na zdravlje (respiratornih bolesti).

Posljedice prekomjerne vlažnosti (iznad 70%): stvara se kondenzacija vode na prozorima i ispod prozora, oštećuju se zidovi i razvijaju se plijesni i gljivice u uglovima zidova i u najhladnijim dijelovima prostorije, što može dovesti do alergija (ekcemi, rinitis, astma ...), potiče se razmnožavanje grinja i žohara, koji vole tople i vlažne prostore i dolazido prekomjerne potrošnje energije za grijanje.

Šta učiniti da ne dođe do pojave plijesni

- ❖ prozračivati prostor, naročito pri kuhanju, kupanju ili drugim aktivnostima koje dovode do isparavanja vodene pare
- ❖ ne blokirati otvore za prozračivanje, koje treba redovno čistiti
- ❖ ne sušiti odjeću u stambenom prostoru
- ❖ prikladno grijati prostor

PROZRAČIVANJE

Zrak u prostoru u kojem boravimo mora se neprestano obnavljati, i to iz nekoliko razloga:

- ❖ prozračivanjem prostora osiguravamo potreban kisik,
- ❖ iz prostora na taj način izbacujemo višak vlage (vodene pare) koja se stvara zbog naših aktivnosti,
- ❖ izbacujemo zrak koji sadrži razne mirise i onečišćujuće materije.

Prozračivanje je stoga apsolutno nužno kako bismo osigurali zdravlje, sigurnost i osjećaj ugodne u bilo kojem prostoru u kojem boravimo.

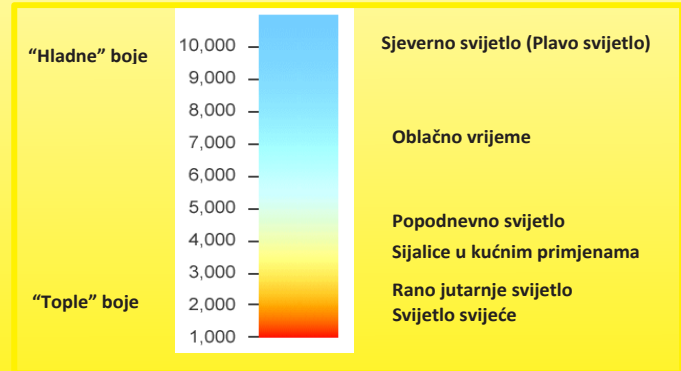
Savjeti za pravilno prozračivanje

- ❖ Izbjegavajte stalno otvaranje prozora "na kip"! Prozori otvoreni na taj način uzrokuju najveće gubitke topline.
- ❖ Prostorije prozračivati 2 - 3 puta dnevno, uz maksimalno otvaranje prozora u trajanju od 5 minuta (napraviti propuh).
- ❖ Navečer treba prozračiti stan na način da se osigura potpuna izmjena zraka, uključujući kupatila. Pravilnim prozračivanjem se poboljšava klima u stanu i ujedno sprečava izbijanje i rast plijesni.

RASVJETA

U prosječnom domaćinstvu rasvjeta predstavlja oko 10-15% potrošnje energije, ali potencijal ušteda izuzetno je visok. Korištenjem LED sijalica može se, npr. godišnja potrošnju od 300 kWh smanjiti na manje od 40 kWh bez gubitka komfora.

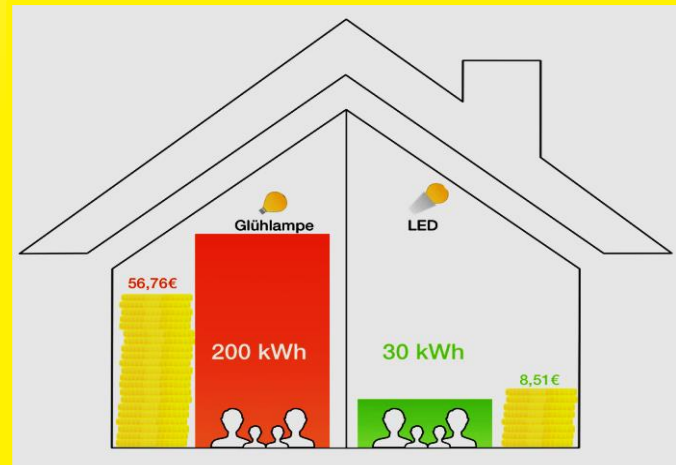
Cilj efikasne električne rasvjete jest osigurati traženi ili viši nivo osvjetljenosti i kvalitet svjetla uz smanjenje potrošnje energije u prostoriji.

Raspon raznih temperatura svjetla

Savjeti za povećanje energetske efikasnosti rasvjete

- ❖ Gasiti svjetla kada napuštamo sobu.
- ❖ U prostorijama gdje je svjetlo uključeno 4 ili više sati na dan, koristiti štedne i led sijalice.
- ❖ Razmaknuti zavjese i što više koristiti prirodno svjetlo.
- ❖ Zidovi prostorija u kojima je vrlo malo prirodnog svjetla (poput hodnika), trebale bi biti obojene u bijelo, ili u što svjetliju nijansu.

Uštede dobivene korištenjem LED sijalica

ELEKTRIČNI UREĐAJI

Veliki udio električne energije koja se troši u domaćinstvima ukazuje na činjenicu da se u BiH još uvijek koristi veliki broj starih, energetski manje efikasnih električnih uređaja. “Pametnom” kupovinom električnih uređaja doprinosi se smanjenju troškova u domaćinstvu, a samim tim i smanjenju ukupne potrošnje električne energije u cijeloj zemlji.

Savjeti za kupovinu kućanskih aparata

- ❖ Prilikom kupovine kućanskih aparata (bojler, frižider, zamrzivač, mašina za pranje suđa, mašine za pranje i sušenje veša i dr.), treba znati da je iskoristivost energije kod A klase veća. Zato se preporučuje kupovina samo energetski efikasnih uređaja kategorije A+, s niskom potrošnjom vode i električne energije.
- ❖ Veličine bojlera, frižidera i zamrzivača trebaju odgovarati broju članova jedne porodice.
- ❖ Pri kupovini novog šporeta, plin je u svakom slučaju povoljniji od električne energije. Jeftiniji je, a toplinski gubici su daleko niži.
- ❖ Nove tehnologije (poboljšane toplinske izolacije, staklokeramičke grijače ploče itd.) smanjuju energetska potrošnju električnih šporeta.

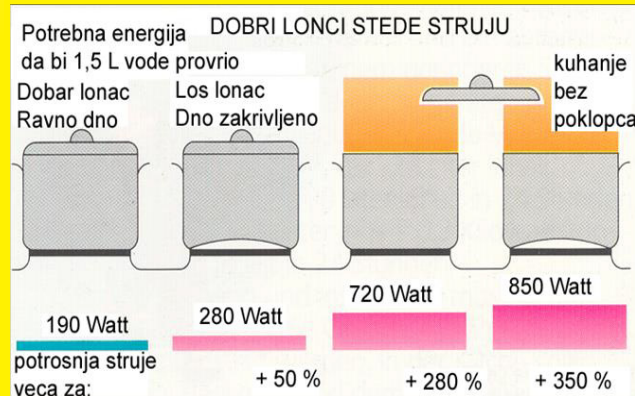
Savjeti za korištenje mašina za pranje posuđa i za pranje veša i sušenje veša

- ❖ Mašinu za pranje veša ili suđa treba koristiti samo kada je puna.
- ❖ Redovno treba provjeravati filtere i nivo soli te čistiti unutrašnjost mašine za pranje.
- ❖ Treba izbjegavati programe pranja s visokim temperaturama, jer današnja sredstva za pranje uklanjaju nečistoće i pri nižim temperaturama.
- ❖ Veš je najbolje sušiti na zraku, a pri korištenju mašine za sušenje treba odabrati sušenje na visokom broju okretaja.
- ❖ Kombinirane mašine za pranje i sušenje troše daleko više električne energije te ih stoga nije preporučljivo kupovati.

Savjeti za uštedu prilikom korištenja šporeta i rerne

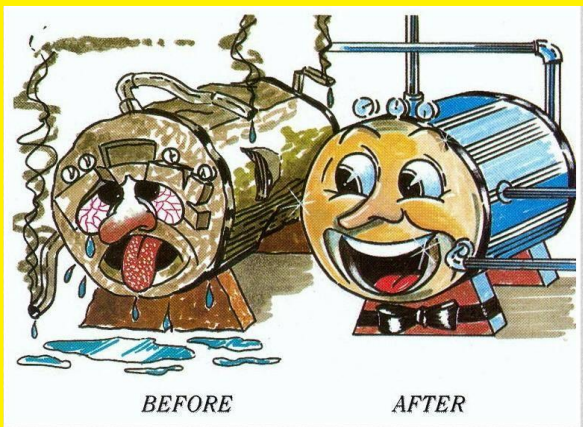
- ❖ Kuhati treba uvijek u posudi s poklopcem.
- ❖ Radi uštede energije, posude i tave moraju imati ravno dno.
- ❖ Kod kuhanja, veličina ringle i dno posude trebaju biti približno isti.
- ❖ Za zagrijavanje manjih porcija koristiti mikrovalne peći.
- ❖ Provjeriti zaptivaju li dobro vrata na rerni.
- ❖ Smrznutu hranu prije kuhanja prirodno odlediti.

Savjeti za uštedu prilikom korištenja frižidera i zamrzivača

- ❖ Odmrznuti i očistiti unutrašnjost frižidera svakih šest mjeseci, jer 5mm leda povećava potrošnju energije za 30%.
- ❖ Optimalna temperatura u frižideru je 5°C, a u zamrzivaču -18°C.
- ❖ Namirnice u frižideru treba postavljati na takav način da hladan zrak može normalno strujati.
- ❖ Frižider postaviti na zasjenjenu i hladnu lokaciju i paziti da se vrata frižidera dobro zatvaraju.
- ❖ Vrata frižidera otvarati samo kada stvarno nešto trebamo i što kraće ih držati otvorenima.

Savjeti za uštedu prilikom korištenja bojlera i zagrijavanja tople vode

- ❖ Prilikom kupovine bojlera treba voditi računa da njegova veličina odgovara broju članova jedne porodice.
- ❖ Grijač vode treba biti podešen na podiok II, tako da se smanji mogućnost nastanka kamenca, a da ni voda ne bude prevrela.
- ❖ Bojler treba povremeno čistiti od kamenca.
- ❖ Ako se bojler koristi rijetko ili u određeno doba dana, može se instalirati i vremenski prekidač ili termostop.

STAND-BY GUBICI

Gubici u stanju pripravnosti ("stand-by") odnose se na potrošnju električne energije tehničkih sistema i uređaja tokom njihovog mirovanja. Uređaji u ovom stanju su privremeno deaktivirani i mogu se ponovo aktivirati u bilo kojem trenutku bez nepotrebnog vremena čekanja. U poređenju s uobičajenim radnim uslovima, potrošnja u stanju pripravnosti je daleko niža, ali tokom dužeg razdoblja se mogu akumulirati značajni gubici i novčani iznosi.

- ❖ **Stanje pripravnosti** (stanje spremnosti na aktiviranje putem daljinskog upravljanja) se najčešće koristi kod televizora, videouređaja, DVD i CD uređaja, satelitskih prijemnika, računara i sl.
- ❖ **Stanje prividne isključenosti ("pseudo-off")**- uređaji u tom stanju troše električnu energiju premda se čini da su isključeni. Npr. kod niskonaponske svjetiljke napajanje je isključeno, ali sama svjetiljka nije isključena iz strujne mreže. U ovom stanju mogu biti i printeri, skeneri, zvučnici i niz drugih uređaja.

JEDINO ISKLJUČIVANJE TAKVOG UREĐAJA "IZ STRUJE", ODNOSNO ISKLJUČIVANJE PRODUŽNOG KABLA ZA NAPAJANJE, GARANTIRA DA TAKAV UREĐAJ VIŠE NE TROŠI ELEKTRIČNU ENERGIJU.

POTROŠNJA VODE

		Litara
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	0,0035 0,2100 5,1000 157,0000 1.880,0000
JEDNA KAP U SEKUNDI		
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	0,0115 0,7000 17,0000 510,0000 6.115,0000
DVIJE KAPI U SEKUNDI		
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	0,075 4,540 108,500 3.292,000 39.500,000
KONTINUIRANO KAPANJE		
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	0,26 15,80 380,00 11.517,00 138.200,00
DEBLJINA MLAZA 1,5 mm		
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	0,83 50,00 1.180,00 35.625,00 427.500,00
DEBLJINA MLAZA 3 mm		
	ZA MINUTU ZA SAT ZA DAN ZA MJESEC ZA GODINU	1,35 81,50 1.955,00 59.292,00 711.500,00
DEBLJINA MLAZA 5 mm		

Gubitak vode usljed kapanja kod neispravnih slavina

Mjere za smanjenje potrošnje vode

- ❖ Prilikom pranja posuđa najbolje je napuniti sudoper, a ne pustiti da voda cijelo vrijeme teče. Ručno pranje suđa troši i do 80% više vode od pranja suđa u mašini.
- ❖ Praktikovati tuširanje radije nego kupanje.
- ❖ Vrijeme tuširanja može se skratiti na ispod 5 minuta.
- ❖ Tuširanjem umjesto kupanja troši se i do 50% manje energije i vode.
- ❖ Prilikom pranja ruku ili zuba, brijanja i šamponiranja kose ne treba se dopustiti da voda cijelo vrijeme curi, već ju je potrebno zatvoriti.
- ❖ Slavine održavati i provjeravati da ne kapaju.
- ❖ Kod provjeravanja curenja kućnih instalacija, potrebno je provjeriti i vanjske instalacije (česme, crijeva itd.).
- ❖ Potrebno je utvrditi i zapamtiti lokaciju glavnog ventila kojim se zatvara voda u cijelom stanu ili kući kako bi se moglo izbjeći curenje velikih količina vode u slučaju pucanja cijevi.
- ❖ U porodičnoj kući moguće je prikupljati kišnicu koja se može koristiti za zalivanje cvijeća, pranje auta itd.

Preporučeni uređaji za smanjenje potrošnje vode

Uređaj	Opis
Perlator 	Perlator ili raspršivač omogućava miješanje struje vode i zraka čime se smanjuje potrošnja vode te ostvaruje ugodno djelovanje mlaza vode. Postoje skuplje izvedbe s mogućnošću regulacije.
Ručica tuša s niskim protokom Tuš s limitatorom protoka 	Postoje različiti načini uštede vode pri upotrebi tuša, ali većinom se odnose na miješanje zraka i vode (kao kod perlatora).
Regulator protoka na česmi za vodu 	Postoje različiti načini uštede vode pri upotrebi česme, a ovisе o režimu upotrebe, npr. potisni ventili i česme s regulacijom protoka mogu znatno smanjiti potrošnju vode.
Limitator protoka za WC školjku 	Moguće je korištenje modernih i efikasnih vodokotlića manjih zapremnina te sa štednim funkcijama ispiranja (npr. ispiranje s manjom i većom količinom vode).

Ova brošura je rezultat aktivnosti projekta: “Smanjenje potrošnje energije i promjena navika – REACH” čiji je cilj motivirati energetske siromašna domaćinstva da preduzmu mjere kojima će smanjiti potrošnju energije i promijeniti svoje navike, kao i pokazati da pitanje energetskog siromaštva zahtijeva odlučne politike i mjere.

Projekat partnerski realiziraju OCD-i: Centar za ekologiju i energiju iz Bosne i Hercegovine www.ekologija.ba, Focus iz Slovenije www.focus.si, Green Home iz Crne Gore www.greenhome.co.me i Fractal iz Srbije www.ngofractal.org.

**Projekat je finansiran od strane Centralno Evropske Inicijative (Central European Initiative- CEI)
i Austrijskog društva za razvoj i saradnju (Austrian Development Cooperation).**

Partneri:

cee
centar za ekologiju i energiju

Fractal
Frakta]

Projekt se izvodi sa finansijskom podrškom:

Izdavač:

Centar za ekologiju i energiju
Filipa Kljajića 22, 75000 Tuzla, BiH
tel/fax: +387 35 249 311
www.ekologija.ba

Priprema brošure:

Mr.sc. Džemila Agić
Mr.sc. Vanja Rizvić
Mr.sc. Sejfidin Agić

Štampa:

OFF SET Tuzla

Tiraž:

1 000 primjeraka